

ОБЩИНА ГУРКОВО

гр. Гурково 6199, обл. Ст. Загора, бул. "Княз Ал. Батенберг" 3
тел.: КМЕТ – 04331/ 2260, Началник отдел „ФС“ – 04331/ 2084,
ФАКС 04331/ 2884, e-mail: gurkovo_obs@abv.bg

УТВЪРДИЛ:
КЪНЧО ПАПАЗОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ГУРКОВО
и Председател на общинския съвет
за намаляване на риска от бедствия

ПРОГРАМА

ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ НА ОБЩИНА ГУРКОВО

Гр. ГУРКОВО

2025 г. – 2029 год.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание за разработване

Програмата за намаляване на риска от бедствия е разработена в изпълнение на **чл. 6д и чл. 65б. т. 1 от Закона за защита при бедствия.**

2. АНАЛИЗ

Свързаните с промените в климата събития, като наводнения, бури, горещи вълни, обилни снеговалежи и суши представляват представляват близо деветдесет процента от всички бедствия възникнали през последните две десетилетия. С изменението на климата през последните години се очаква да се увеличава честотата и интензивността на заплахи свързани с метеорологичните условия. Тава от своя страна и оказало съществено въздействие на икономическото и социално развитие, с неизбежен ефект върху бедността, снабдяването на хората с вода и храна, градските системи и разпространяването на различни заболявания, човешката миграция и конфликти между хората.

Поради това приоритет за хората е намаляването на степента на уязвимостта на хората свързана със заплахата от метеорологичните условия, както и адаптация към изменения на климата и предприемане на мерки за намаляване риска от бедствия /НРБ/.

В процесите на развитие управлението на риска трябва да се превърне в свойствен елемент, а не да се вземат показатели за неуправляван риск от възникнали бедствия. Трябва да се набележат конкретни практики, които са в основата на процесите на развитие. Управлението на рискове, присъщи на социалните и икономически дейности, изисква комбинация от три подхода: перспективно управление на риска, с цел избягване на натрупване на нови рискове; коригиращо управление на риска, с цел ограничаване на съществуващите рискове, и компенсаторно управление на риска, с цел подпомагане на устойчивостта на индивидите и общностите в условия на остатъчни рискове, които реално не биха могли да бъдат намалени. В системата за координация на намаляването на бедствията на ООН е отбелязано ,че устойчиво развитие не е възможно да се постигне без да се положат значителни усилия за намаляване на риска от бедствия.

Цикълът за защита при бедствия обхваща различните фази по управлението на риска / дейностите по превенция, смекчаване , готовност/ и фазите по управлението на кризи изразяващо се в дейностите – реакция, рехабилитация или реконструкция, възстановяване, които се разделят от настъпващото бедствие, а затварянето на цикъла се характеризира с дейности по дългосрочно развитие и възстановяване след кризисно събитие основано на устойчивост.

3. Очаквания от реализирането на програмата за намаляване на риска от бедствия

Общинската програма съответства на целите определени в Националната стратегия за защита при бедствия за периода 2018 – 2030 год. и националната програма за намаляване на риска от бедствия. Сама по себе си е основен документ интегриращ националната платформа за намаляване на риска от бедствия и целта и е да спомогне за осигуряване на цялостен, всеобхватен и интегриран подход към управлението на риска и постигането на устойчивост при бедствия.

Програмата е фокусирана но не се ограничава до:

- Намаляване уязвимостта на населението от бедствия
- Подобряване на координацията и ефективността при реализиране на дейностите за намаляване на риска от бедствия в отделните сектори и недопускане на дублиране на

дейности;

- Повишаване на инвестираните средства в дейности за намаляване на риска от бедствия;
- Използване на публично – частно партньорство за постигане на по-добри резултати в областта на намаляване на риска от бедствия.

С реализирането на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия се очертава една рамка, която е определяща за създаване на устойчив механизъм за координация между отделните заинтересовани страни, недопускане на дублирането на дейности и ресурси и приоритизиране на инвестициите за намаляване на риска от бедствия, като се отчита негативното въздействие на рисковете, установените пропуски в капацитета, ефективността на мерките и въздействието на промените в климата.

Водещ фактор за намаляване на риска от бедствия е формирането на култура на превенция на бедствията, както и правилното поведение на цялото общество по време на бедствие. Повишената обществена култура за риска от бедствия влияе положително върху процесите на взимане на решения, развитието на нормативната база и организирането и разпределянето на ресурси за намаляване на риска от бедствия.

II. Оперативни цели и дейности за периода 2025-2029 год.

За постигане на оперативните цели е необходимо да се осигури цялостен и интегриран подход за управление на риска, който не просто води до справянето със съществуващите, а и до недопускане създаването на нови рискове. Подхода трябва успешно да отговаря и на потребностите на отделните уязвими групи от населението. Прилагането му изисква определянето и реализирането на оперативните цели на настоящата програма които ще доведат до постигането на основната цел, като се основават на следните принципи:

- Отговорност и подготвеност на всеки гражданин – формиране на чувство на отговорност в отделните граждани, за осигуряването на собствената безопасност и подготвеност за адекватни действия при възникнали бедствия.
- Прозрачен подход при управление на риска от бедствия – осигуряване на информираност на обществото, относно въведените мерки за управление на риска
- Съобразяване с последиците от бедствия – фокусиране върху негативните последици от бедствията за адекватно планиране и устройство на територията, информирано вземане на решения, по добро определяне на приоритетите и разпределение на наличните ресурси. Осигуряване на ясни и надеждни източници на финансиране.
- Използване на най – добрия начин на информация, експертиза, наука и технологии, осигуряване ефективно използване на информационните системи и прилагането на научни изследвания и постижения е жизнено важно в процеса за управление на риска от бедствия.

Оперативни цели и дейности за периода 2025 – 2029 год. – приложение 2

III. Отчитане и напредък по изпълнението на програмата за намаляване на риска на Община Гурково

1. Разработване на Общинска програма за намаляване на риска от бедствия

За изпълнение на целите на областната програма за намаляване на риска от

бедствия и във връзка с намаляване на рисковете определени с общинския план за защита при бедствия, се разработва общинска програма за намаляване на риска от бедствия, която съдържа :

Оперативни цели;

Определяне на дейностите за реализиране на оперативните цели.

2. Ред за приемане и утвърждаване:

Проектът на общинската програма за намаляване на риска от бедствия се публикува за обществено обсъждане на интернет страницата на общинска администрация за срок от един месец.

След изтичане на срока в едномесечен срок Кмета на О внася общинската програма за намаляване на риска от бедствия за приемане от Общинския съвет..

По предложение на Кмета на Общината може да се измени или отмени общинската програма за намаляване на риска от бедствия, като се спазва процедурата заложена в ЗЗБ.

3. Изпълнение на програмата

За изпълнение на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия се приемат годишни планове които задължително съдържат:

- Оперативни цели;
- Дейности;
- Бюджет;
- Срок на реализация;
- Очаквани резултати;
- Индикатори за изпълнение;
- Отговорни институции

Изпълнението на програмата се осъществява посредством изпълнението на дейностите заложи в годишните планове. Отчитането се извършва с изготвяне на доклад в срок до 31.01 до председателя на областния съвет за намаляване на риска от бедствия, за състоянието на защитата при бедствия, който ще съдържа информация за реализираните мерки и идентифицираните предизвикателства.

IV.ФИНАНСИРАНЕ

1.Въвеждане на устойчива система за финансиране на защитата при бедствия.

1.1 Финансово обезпечаване на подготовката за реагиране при бедствия.

Целенасоченото планиране на финансовите средства за обезпечаване дейностите на органите и частите на Единната спасителна система, включващи материално техническата обезпечаване, както и определяне на подобаващо възнаграждение. Особено важно за осигуряване на своевременно реагиране е да се изградят системи за видеонаблюдения на рискови места.

Навременното и адекватно инвестиране в различни мерки ограничаващи въздействието на определени фактори води до недопускане възникването на бедствия или до съществено намаляване на негативните последици от тях.

Анализът на „разход – ползи“ от предприетите действия за управление на риска от бедствия е необходимо да се вземе предвид при осъществяване на публични и частни инвестиции на всички нива, както и при проектирането на механизмите за защита на населението и споделяне на финансовия риск. Този анализ е необходимо да обхваща не само избегнатите разходи при евентуално реагиране и възстановяване след бедствия, а и по отношение на недопуснати загуби на бизнес, обедняване на населението в следствие невъзможността на бизнеса да функционира нормално, последиците върху околната среда и културното наследство. За да е точен анализът трябва да отчита и постигнатия икономически и социален напредък в следствие на изпълнението на

конкретните мерки и решения за намаляване на риска от бедствия.

1.2. Финансово обезпечаване на неотложни аварийно –възстановителни дейности при бедствия.

За нормално функциониране на обществото при възникнали бедствия, задължително е необходимо преминаването през ефективно и координирано възстановяване. Това е сложен социален процес , който се простира далеч извън възстановяване на материалните активи и предоставяне на социални услуги. Възстановяването може да отнеме седмици, месеци, години и дори десетилетия.

За да бъде достатъчно бързо и ефективно, то трябва да се бори на цялостна и интегрирана рамка, която да отчете многостранните му аспекти, които в комбинация поставят основите на устойчивостта на обществото

Необходимо е да се подобри прилагането на механизми за социална помощ при засегнатите от бедствия деца, възрастни, хора с увреждания и други социално – уязвими групи от населението.

Употребата на така наречените инструменти за предварително осигуряване на финансиране, като застраховане, финансови резерви, кредити за справяне с извънредни ситуации и др. които допълват обикновено използваните инструменти за обезпечаване на дейности по защита при бедствия, ще осигури необходимата адаптивност на системата. Необходимо е изборът на съответните финансови механизми да бъде съобразен с потребността от ресурси във времето. Фазата на възстановяване трябва да се основава на предварително планирани действия, които не допускат създаването на същите рискови условия, довели до настъпването на бедствието.

Финансовото управление на риска от бедствия се реализира чрез мерки, като:

- Разбиране и адекватно оценяване на риска от бедствия върху публичните финанси
- Въвеждане на механизми за финансиране на дейностите за намаляване на риска от бедствия
- Въвеждане на механизми за осигуряване на ликвидност след бедствия с голям мащаб, с цел по бързо и ефективно възстановяване
- Стимулиране на използването на застраховането
- Осигуряване на финансови резерви за реализиране на мерки за реагиране и възстановяване след бедствия.
- Насърчаване учредяването и развитието на инструменти за взаимно подпомагане / фонд“ общинска солидарност/

Повишаването на инвестициите в намаляване на риска от бедствия е възможно да се реализира чрез мерки , като:

- Въвеждани на механизми за отчитане намаляването на риска от бедствия, като критерий при финансиране на големи публични и частни инфраструктурни проекти
- Въвеждане на механизми за осигуряване на планиране на възстановяването след бедствия
- Изграждане на системи за наблюдение и отчетност на разходваните финансови средства при превенция, реагиране, възстановяване и подпомагане.

2. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

- Общински бюджет
- Републикански бюджет
- Бюджетите на министерства и ведомства
- Търговските дружества и едноличните търговци – за обектите им
- Междуправителната комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет / МКВП/
- Структурни фондове на Европейския съюз

Председателя на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия,

ежегодно до месец април внася в съвета по чл.64, ал.1 от ЗЗБ , доклад за приоритетните дейности за намаляване на риска от бедствия за които е необходимо финансиране през следващата година.

Финансирането чрез МКВП се осигурява за превантивни дейности заложи в общинската програма за намаляване на риска от бедствия, имащи принос за постигане на стратегическите цели на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия, които водят до решаване на конкретни проблеми, свързани с намаляването на риска от бедствия и / или повишаване на готовността, и / или изграждане на способности за реагиране на областно или общинско ниво. Тези средства трябва да са в рамките на предвидените по резерва за непредвидими и/или неотложни разходи в Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и да са част от определения лимит съгласно чл.56, ал.2 от Закона за защита при бедствия и Постановлението на Министерския съвет за изпълнение на Държавния бюджет на Република България за съответната година.

Неразделна част от настоящата програма са:

Приложение №1 – Рисков профил по отношение на бедствия и климатични явления

Приложение №2 – Цели и мероприятия за намаляване на риска от бедствия

Изготвил

Теньо Цанев

Главен специалист „ОМП“

РИСКОВ ПРОФИЛ ПО ОТНОШЕНИЕ НА БЕДСТВНИЯ И КЛИМАТИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

I. Природни и причинени от човешка дейност опасности, които могат да предизвикат бедствия. Мероприятия за намаляване риска от бедствия.

1. Основни природни и причинени от човешка дейност опасности

Идентифицирането на опасностите, които могат да предизвикат проява на бедствия е продължителен процес, насочен към съобразяване не само с проявили се и съществуващите в момента, но и към развитието им във времето. Необходимо и особено важно е да се отчита историческото развитие на опасностите, тъй като инциденти, които са се случили, или са били избегнати, могат да допринесат за анализиране на историческата повтораемост на някои бедствия - природни или причинени от човешка дейност.

През последното десетилетие Република България бе засегната от голям брой и с висок интензитет бедствия, което поставя страната ни в териториите, характеризиращи се с висок риск в тази сфера.

Територията на Република България и в частност на Община Гурково е изложена на следните видове опасности:

- *Сеизмична опасност*
- *Опасност от наводнения*
- *Опасност от пожари*
- *Опасност от неблагоприятни метеорологични явления (силен вятър, градушка, обилни снеговалежи, снежни бури, заледяване и екстремни температури)*
- *Опасност от свлачища и ерозия*
- *Опасност от ядрени или радиационни аварии*
- *Опасност от биологично замърсяване и заразяване (развитие на епизоотични пандемии и други епидемии, не разпространявани чрез животни)*
- *Опасност от промишлени аварии и аварии при превоз на опасни вещества, материали и отпадъци, и автомобилни катастрофи*
- *Опасност от терористична дейност*

Сеизмична опасност

Сеизмичните въздействия се характеризират със своята непредвидимост, особено по отношение на времето, поради което при проявата им се причиняват големи по размер негативни последици - жертви и пострадали сред населението, значителни материални щети и др.

От сеизмологична гледна точка България е разположена в Алпо-Хималайския сеизмичен пояс. Република България се намира в централната част на Балканския полуостров, който е най-активен възел за Европа от Алпо-Хималайския земетръсен пояс. Земетръсната обстановка на Балканите има своя специфика. Основната част от земетресенията са с плитки огнища на дълбочина до 60 km, което

силно увеличава ефектите върху земната повърхност. При висока гъстота на населението и голяма плътност на застрояването, този факт означава значителни последици даже от сравнително слаби земетресения (магнитуд $M=5.0-6.0$). Територията на Република България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като земетръсно-опасни зони на Земята. Сега

съществуващата (от 1981 г.) Българска сеизмична мрежа в рамките на Националната Оперативна Телеметрична Система за Сеизмологична Информация (НОТССИ) към Геофизичен Институт - Българска Академия на Науките осигурява надеждна регистрация и качествена информация за земетресенията ($M \geq 3.0$), станали на територията на България и околностите ѝ. За периода 1991-2006 г. е съставен каталог, в който са включени земетресения с магнитуд $M \geq 3.0$, станали в България и близките ѝ околности.

На територията на страната се определят три вътрешни сеизмични района:

- Североизточен – включва *Горнооряховската сеизмична зона, Шабленска зона, Дуловската зона*;
- Средногорски – състои се от *Софийска зона, Маришка зона, Тунджанска зона и Подбалканска зона*;
- Рило-Родопски – включва *Струмска зона, Местенска и Западно-Родопска (Велинградска) зони*.

Територията на Община Борован попада в Средногорската сеизмична зона, която е с очаквания магнитут по скалата на Рихтер до 7,5-та степен и интензивност от 9^{-та} и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник /МШК/.

Въпросът за същинското прогнозиране - едновременното определяне на силата, мястото и времето на земетресението все още няма еднозначно решение в световен мащаб. Сеизмичната опасност не може да бъде контролирана, но сеизмичният риск може да бъде управляван и намален. Намаляването на сеизмичния риск се осъществява преди всичко чрез подобряване на устройственото планиране и инженерно-техническото проектиране, изграждането и експлоатацията на строежите.

Опасност от наводнения

В последните години наводненията в целия свят са често проявяващи се бедствия. Те причиняват огромни щети, тъй като засягат урбанизирани територии, продуктивни земеделски земи и горски масиви и не рядко са свързани с човешки жертви. В съответствие с научната класификация за този вид опасности и съгласно Закона за водите, наводненията могат да бъдат природни и техногенни.

Природни наводнения:

- наводнения от речни разливи - разрушаване на язовирни стени, диги или други хидротехнически съоръжения, стеснени и с намалена проводимост, затлачени речни русла, дерета и канали
- поройни наводнения – наводнение, предизвикано от падане на обилни, поройни валежи – над 30 л/м² или при интензивно топене на снеговете и препълване на канализационната мрежа за повърхностни води;

Техногенни наводнения:

- наводнения от аварии и неправилно управление на хидротехнически съоръжения;
- наводнения, причинени от преднамерени действия.

От опита на проявилите се през последните години наводнения на територията на цялата страна се установява, че прилаганите досега дейности за намаляване на риска от възникването на наводнения са недостатъчни и често прилагани след събитията. Това се обуславя от невъзможността за цялостно предвиждане и отчитане на възможните причини и реакцията за недопускането им. От това следва да се премине към политика на цялостно управление на риска от наводнения в условията на „съвместно съществуване” с тях.

Такъв комплексен подход следва да разглежда всички аспекти за управление на риска, като се съсредоточава върху предотвратяването, защитата, подготвеността, включително прогнозите за наводнения, системите за ранно предупреждение и да отчита теренните характеристики на община Гурково. Климатичните промени водят до крайности по отношение наличието на вода. Основна задача на община Гурково е да се разработят и изпълнят мерки за предотвратяване отрицателните последици от засушаване или наводнения. В изпълнение на мерките предвидени в Плана за управление на речния басейн (ПУРБ) са идентифицирани рисковите зони за наводнения и са определени мерки, които следва да се предприемат.

Специфична задача е опазването на големите водни обекти на територията на общината от отрицателно антропогенно въздействие и ефектите на измененията на климата. Те представляват уязвими екосистеми, с огромно значение за много растителни и животински видове. Запазването на доброто им хидрологично, химическо и биологично състояние изисква анализ на заплахите и мерките, които трябва да се предприемат за предотвратяването им и разработването на план за опазването и управлението им.

Наводненията на територията на Община Гурково обикновено са поройни. Те се проявяват когато интензивността на водообразуване при проливни валежи наруши отточния модул на терените или действителния отточен модул на изградената канализационна система на територията на Общината в населените места.

Поройните наводнения могат да са свързани с наличието на речна мрежа и да възникнат след интензивен валеж, независимо от състоянието на водния режим в нея.

Особено опасни са поройните наводнения за града и районите, където водонепропускливите, улични и тротоарни настилки създават условия за формиране на потоци с голяма скорост на водата, бърза концентрация и почти никакви загуби от инфилтрация в почвата. Подобен ефект се получава и в деретата с голям наклон на дъното и скатове, където бързата концентрация на оттичащите се води от водосборните райони е в състояние да породят катастрофални водни потоци с много малка трайност, но с висока разрушителна сила.

Намаляването на риска от наводнения се осъществява преди всичко чрез изграждане на хидротехнически съоръжения, добро устройствено планиране на територията и не на последно място - повишаване на готовността за предотвратяване или намаляване на негативните последици от наводнения чрез превантивни мерки, обучение на населението, адекватна подготовка, планиране на спасителните дейности и др. Като крайно необходима превантивна мярка се прилага ежегодното почистване на коритата на реките и деретата и поддържането им в условия на осигуряване проводимостта на водите.

Най-сериозна заплаха за възникване на евентуални наводнения в Община Гурково представляват р. Лява река, река Лазова и/или частично или пълно разрушаване на язовирни стени в общината. Потенциално опасни язовири в общината са „Микроязовир Паничерево” с. Паничерево, „Микроязовир Гурково” в гр. Гурково „микроязовир Конаре“ в с. Конаре.

Опасност от пожари

Пожарът е процес на горене, в резултат на което се унищожават или повреждат материални ценности. Често се създава и опасност за живота и здравето на хората.

Основни причини за възникване на пожари са природни явления и/или човешка дейност. В зависимост от мястото на възникване, пожарите биват: в жилищни, в промишлени и селскостопански обекти, в транспорта, в горите, полските масиви и др.

Опасността от възникване на пожари е променлива величина за различните сезони, условия и обекти. На територията на Община Гурково през летния сезон пожари възникват предимно в полските и горски масиви и дворове на граждани, а

през отоплителния сезон – предимно в сградния фонд.

Основни фактори за намаляване броя на пожарите и щетите от тях са:

- повишаване ефективността на обучението в учебните заведения;
- повишаване културата на населението в областта на пожарната безопасност;
- прилагане на необходимите превантивни мерки за недопускане възникването на пожари и за ограничаване разпространението на възникнали пожари;
- познаване и спазване на правилата за пожарна безопасност за различните обекти и дейности;
- поддържане степен на готовност на екипи и техника за борба с пожарите.

Опасност от неблагоприятни метеорологични явления (силен вятър, градушка, обилни снеговалежи, снежни бури, заледряване и екстремни температури)

Засушаването е следствие от намаляването на валежите за дълъг период от време. Често редица метеорологични елементи като високи температури, силни ветрове и ниска относителна влажност се проявяват съвместно със засушаването, което прави това явление много силно изразено. Установената негативна тенденция в многогодишните изменения на валежите за много райони на България показва, че съществува вероятност за проява на засушавания в страната. Това налага да се изследва и анализира риска от суша и да се разработят и прилагат мерки за неговото намаляване и възможно отстраняване. За територията на Община Гурково следва да се отбележи, че се прави всичко възможно за недопускане увеличаване на броя на дни или периоди на воден режим.

Силните ветрове не са често явление за страната. Средногодишният брой на дни със силен (ураганен) вятър е между 5 и 20 дни. Ураганият вятър, надхвърлящ значително ветровото натоварване при оразмеряването на сгради и обекти, е рядко явление, но въпреки това се случва. Силните ветрове на територията на общината могат да доведат до прекъсване на електроснабдяването вследствие на късане на въздушните далекопроводи, пречупване на клони и дървета, нарушения на инфраструктурата и са заплаха за живота, здравето и имуществото на хората.

Спецификата на континенталния климат е в основата и на възможни снегонавявания. Снежните виелици и заледрявания са познато явление за територията на Община Гурково. Те са характерни за месеците декември и януари, но могат да се проявят и през останалите зимни месеци. Снежните бури и заледрявания водят до нарушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рискова ситуация живота на много хора. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места и да причинят блокиране на транспорта, прекъсване на електроснабдяването и водоснабдяването, затруднения в медицинското осигуряване и снабдяването с хранителни продукти на населението. Ниските температури са причина за заледряване на пътните платна, обледяването на електропроводи и други открити комуникационни линии.

За община Гурково от особено значение е предприемане на мерки срещу снегонавяванията и обледяване по пътищата от Републиканската пътна мрежа и по общинските пътища.

Основните участъци от пътната мрежа, по които е най-вероятно да възникнат снегонавявания и обледяване са следните:

- Проход на Републиката
- Гурково – Димовци
- Паничерево - Едрево
- Гурково – Конаре;
- Гурково – Пчелиново – Лява река

Към природните бедствия могат да се отнесат и екстремните температури. От една страна това са аномално ниски температури в зимния период – студове, от друга – аномално високи температури през лятото – горещини. Освен, че затрудняват ежедневната дейност на човека, екстремните горещини причиняват различни аварии и кризисни ситуации. Екстремните ниски температури и горещини могат да вземат и човешки жертви.

Като атмосферно явление градушките причиняват чувствителни загуби на аграрното производство и едновременно с това нанасят големи материални щети на сградния фонд и на стопанските постройки, а нерядко водят и до човешки жертви. Най-опасни са градовите щурмове, при които щетите, нанесени на селскостопанските култури на полето, възлизат от 50 до 100%. Градобитията, в техните екстремни проявления като отделни или серия от щурмове и като акумулирани в един сезон събития имат бедствен характер и могат да повлияят съществено на икономическите резултати от селското стопанство и от там и на националната икономика.

Опасност от свлачища и ерозия

През последното десетилетие статистиката показва увеличаване броя на свлачищата, които имат негативни последици за населението, инфраструктурата и икономиката на страната. Със Закона за устройство на територията, като

превантивна мярка, е вменено задължението на Министерството на регионалното развитие да извършва дейности по регистриране и мониторинг на свлачищните райони в страната и на районите с ерозионни и абразионни процеси чрез държавните дружества за геозащита, формирани на териториален принцип.

Територията на Община Гурково не попада под риска на високи ерозионни и свлачищни процеси, но трябва да предвижда те да бъдат идентифицирани навреме, да се обозначат рисковите райони и поетапно да се предприемат инвестиционни мерки за укрепването на засегнатите зони. Тези явления са внезапно проявяващи се и трудно прогнозируеми по мащаб и направление за развитие. Със своята непредсказуемост такива процеси биха могли да застрашат

сигурността на отделни части от територията на общината и жилищни комплекси, стопански и производствени сгради и техническата инфраструктура

На територията на Община Гурково няма регистрирани свлачища .

Превантивни мерки, които е необходимо да се предприемат са отвеждане на повърхностни води от мястото на свлачищния масив и укрепителни работи – изграждане на подпорни стени или заскаляване на участъците.

Опасност от ядрени или радиационни аварии

Въпреки строгите мерки за сигурност при работата на различните видове ядрени реактори и наличието на автоматизирани системи за управление, контрол и защита, практиката показва, че е възможно възникване на ситуации, които са съпроводени с аварийно изпускане на радиоактивни вещества в околната среда. Радиоактивно замърсяване би могло да се получи, както при аварийна ситуация в АЕЦ “Козлодуй”, съпроводена с изпускане в околната среда на радионуклеиди, така и при трансгранично радиоактивно замърсяване, вследствие на ядрена или радиационна авария в други страни, а също и при инциденти с транспортни средства, превозващи радиоактивни материали. През последните години се забелязва и тревожна тенденция на увеличаване в световен мащаб на опитите за злонамерено използване на радиоактивни източници за терористични цели.

Опасност от биологично замърсяване и заразяване (развитие на епизоотични пандемии и други епидемии, не само разпространявани чрез животни)

Съществуващите производствено-икономически условия, структурата на селското стопанство, географското разположение на страната, влошената международна епизоотична и епифитотична обстановка, търговията, вносът и износът с живи животни, продукти от животински и растителен произход са условия за възникване на огнища на биологично заразяване. Границите на биологичното огнище се определят от специализирани противоепидемични и противоепизоотични формирования на компетентните ветеринарни власти, които в дадени условия действат синхронизирано, а тези на поразените растения се определят от фитосанитарните инспектори в Българска агенция по безопасност на храните. Масови заболявания от епидемичен и епизоотичен характер може да бъдат причинени и от нашествия на вредители /комари, кърлежи, хлебарки, плъхове и др./ и други подобни, причинени от природни сили.

Опасност от промишлени аварии и аварии при превоз на опасни вещества, материали и отпадъци, и автомобилни катастрофи

На територията на Република България работят предприятия, класифицирани и регистрирани като „предприятия с висок рисков потенциал“, както и „предприятия с нисък рисков потенциал“, съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. Това са предимно предприятия от химическата промишленост, производство и търговия с взривни вещества, предприятия за нефтопреработка и търговия с петролни продукти и газ. На територията на Община Гурково няма предприятия, класифицирани и регистрирани като „предприятия с висок рисков потенциал“.

Големите промишлени аварии често имат тежки последствия върху населението и околната среда, освен това въздействието може да засегне територии извън самите обекти. Това подчертава необходимостта от висока степен на координация и подобряване на съществуващия контрол на опасностите от големи промишлени аварии, които включват опасни вещества и предприемане на подходящи превантивни действия за осигуряване на високо ниво на защита за населението и околната среда.

Потенциална опасност представляват и моторни превозни средства, преминаващи през територията на общината и превозващи опасни товари.

Опасност от терористична дейност

В Община Гурково има изготвен План за противодействие на тероризма и защитата при терористична дейност, в изпълнение изискванията на чл. 5 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност, чл. 6, ал. 3 от Закона за противодействие на тероризма, т. 2 от Решение № 669 на Министерски съвет от 02. 11. 2017 г. и т. 6 от Националния план за противодействие на тероризма. Планът на Община Гурково е съгласуван от съответните институции, съгласно изискванията на Закона за противодействие на тероризма, утвърден от Кмета на Община Гурково и в процедура на приемане от Общински съвет Гурково

Изготвил:

Теньо Цанев – гл. специалист ОМП

2. Мероприятия за намаляване риска от бедствия.

№	Мероприятия	Изпълнител	Срок
I. Прилагане на политика за провеждане на мероприятия за развитие капацитета на ръководния състав и служителите от администрацията за идентифициране и оценка на рисковете от бедствия, застрашаващи живота и здравето на населението и околната среда			
1.	Разработване на общинска програма за намаляване на риска от бедствия	Общ. СНРБ	2025г.
2.	Разработване на Общинския план за намаляване на риска от бедствия	Кмет	Ежегодно, при промяна на информация
3.	Актуализиране на Общинския план за намаляване на риска от бедствия	Кмет	Ежегодно, при промяна на информация
4.	Преглед и запознаване с измененията на законовата и подзаконовата нормативна уредба в сферата на защитата при бедствия	Общ. СНРБ,	Ежегодно, при всяка промяна
5.	Планиране и подпомагане в обучението за защита на населението и развитие на капацитета на служителите от общинска администрация	Кмет, Кметове на кметства, Общ. СНРБ, гл. спец. "ОМП"	Ежегодно
6.	Създаване ефективен механизъм за координация и взаимодействие между общинска администрация, държавните институции и всички институции, имащи отношение и занимаващи се със защитата при бедствия	Кмет, Кметове на кметства, Общ. СНРБ, гл. спец. "ОМП"	До 11. 2025г
II. Оценка, анализ и мониторинг на рисковете от възможни бедствия. Изграждане и поддържане на системи за мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване на населението при бедствия			
1.	Изграждането на системи за прогнозиране, мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване на населението при бедствия	Кмет на Община	Постоянен До стартиране на програмата
2.	Установяване и картографиране на критичните инфраструктури и обектите им на територията на Община Гурково, създаване и поддържане на база данни за обектите .	Кмет, гл. спец. "ОМП"	Постоянен
3.	Превантивни дейности по поддържане проводимостта на речните корита и дерета с проблемни участъци в урбанизираната територия на Община Гурково	Кмет, зам. кмет Кметове на кметства, , гл. спец. "ОМП"	Ежегодно

4.	Извършване на оглед и набелязване на мерки за отстраняване на компрометираните части на подпорната стена на река „Лазова“ преминаваща в западния край на град Гурково с цел недопускане на разрушаването и при високи води което ще доведе до възникване на наводнения в близост до реката.	Кмет на Община , зам. кмет и гл. спец. „ОМП“	Два пъти годишно
5.	Участия в междуведомствени комисии за оглед проводимостта на речните корита по реда на чл.140 от закона за водите, и провеждане на ежегоден мониторинг на обекти класифицирани с висок рисков потенциал в съответствие с чл. 103, ал.2 от Закона за опазване на околната среда.	Кмет. Зам. кмет, кметове на кметства РСПБЗН, басейнова дирекция, РИОСВ, ГДНЯСС -ДАМТН, ОД“Земеделие“	При необходимост
6.	Поддържане на проводимостта на речните легла	Общинска администрация	постоянен
7.	Изготвяне на искания до Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС за получаване на допълнителни финансови средства за почистване на реките и опасни дерета находящи се в урбанизираните и извън урбанизираните територии на Община Гурково.	Общинска администрация	При необходимост
8.	Подпомагане на дейността на Басейнова дирекция „Източно – беломорски район“ Пловдив при изготвяне и изпълнение на планове за управление на риска от наводнения /ПУРН/ за периода 2021 - 2027 год.	Общ. СНРБ , общинска администрация	

III. Изграждане на култура за защитата при бедствия на всички нива на управление в обществото и сред населението чрез провеждане на обучения и по-голяма публичност.

1.	Оказване на методически помощ при организиране на обученията в детските и учебни заведения за действия и защита при бедствия. Провеждане на тренировки по евакуация.	Гл. спец. ”ОМП”, Директори на учебни, детски, социални заведения, Представители от РСПБЗН, БЧК	Ежегодно
2.	Подготовка за защита при бедствия на ръководния състав и служителите от общинска администрация. Провеждане на тренировки по евакуация.	Кмет	Ежегодно
3.	Повишаване нивото на качество, компетентността и културата за управление при бедствия чрез обучения на членовете от Общинския съвет за сигурност и Общински Щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия.	Кмет	Ежегодно

IV. Планиране и реализиране на мерки за намаляване и управление на рисковите фактори и повишаване на готовността за реагиране и възстановяването при бедствия

1.	Изграждане, рехабилитация и поддръжка на съоръжения за защита от вредното въздействие на водите и намаляване риска от наводнения.	Началник отдел „хуманитарни дейности , общинска собственост и екология“	2025-2029г.
2.	Изготвяне на годишни доклади за състоянието на защитата при бедствия на територията на Община Гурково	Общ. СНРБ	Ежегодно
3.	Попълване състава на самостоятелното действащо доброволно формирование Гурково като елемент от Единната спасителна система и осигуряване на сграден фон, оборудване и екипировка за ефективното му формирование	Кмет, зам. кмет и гл. специалист „ОМП“	Ежегодно
4	Провеждане със служителите от общинска администрация на тренировки за поведение, действия и защита при бедствия.	Кмет, Кметове на кметства, гл. спец. „ОМП“	

Изготвил:

Теньо Цанев – гл. специалист ОМП